

VPLIV POVEČANJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL NA GOSTOTO PROMETA NA AVTOCESTAH

Dragomej, 30.11.2023

1. UVOD

Analiza Vpliv povečanja zasedenosti osebnih vozil na gostoto prometa na avtocestah je izdelana z namenom, da ugotovimo za koliko bi se zmanjšalo število osebnih vozil na cestah, če bi se povečalo število oseb v vozilih.

Za zmanjšanje števila osebnih vozil na cestnem omrežju, kar bi posledično pomenilo, da bomo vsi potovali hitreje, udobneje in varneje je potrebnih več ukrepov oziroma sprememb v potovalnih navadah. Ena od teh je tudi povečanje stopnje zasedenosti avtomobilov.

Na spletni strani statističnega urada Republike Slovenije so podatki o stopnji zasedenosti avtomobilov v Sloveniji objavljeni za leti 2017 in 2021. Podatki so objavljeni za sedem namenov potovanj. Iz podatkov vidimo, da se stopnja zasedenosti zmanjšuje. Izpostavili bi podatek o stopnji zasedenosti za namen potovanja »delo – služba«, ki je leta 2021 znašal 1,2 oseb na vozilo.

Tabela 1: Stopnja zasedenosti avtomobilov v Sloveniji leta 2017 in 2021 vir: stat.si

	2017			2021		
	Vsi dnevi - SKUPAJ	Delovni dan	Nedelovni dan	Vsi dnevi - SKUPAJ	Delovni dan	Nedelovni dan
Namen poti - SKUPAJ	1,65	1,49	2,15	1,49	1,34	2,02
Delo, služba	1,31	1,29	1,44	1,20	1,19	1,32
Poslovni, službeni opravki	1,46	1,47	1,00	1,22	1,20	1,43
Izobraževanje	1,35	1,35		1,55	1,46	
Nakupovanje	1,57	1,48	1,82	1,47	1,41	1,64
Peljati/priti iskat	2,10	2,01	2,55	1,89	1,80	2,44
Prosti čas	2,06	1,64	2,40	1,99	1,63	2,30
Osebni opravki	1,72	1,68	1,94	1,41	1,41	1,47

V analizi bomo upoštevali vrednost o stopnji zasedenosti avtomobila za leto 2021, »namen poti – skupaj« za »vsi dnevi – skupaj« (1,49 oseb/vozilo), ki predstavlja povprečje vseh namenov potovanj.

Analiza bo izdelana na predpostavki »Koliko manj osebnih vozil bi bilo na Slovenskih cestah, če bi povečali zasedenost osebnih vozil na 2 osebi/vozilo«.

2. REZULTATI ANALIZE

Po zadnjih podatkih iz leta 2021 je povprečna stopnja zasedenosti vozil 1,49 oseb/vozilo. V analizi bomo preverili kakšen vpliv na prometno dogajanje bi imelo povečanje stopnje zasedenosti osebnih vozil na 2 osebi/vozilo.

Ob predpostavki, da je zadnji znani podatek o stopnji zasedenosti vozil (1,49 oseb/vozilo) izhodiščen in da je stopnja, ki jo želimo doseči 2 osebi/vozilo, to predstavlja zmanjšanje prometa za 33,3%.

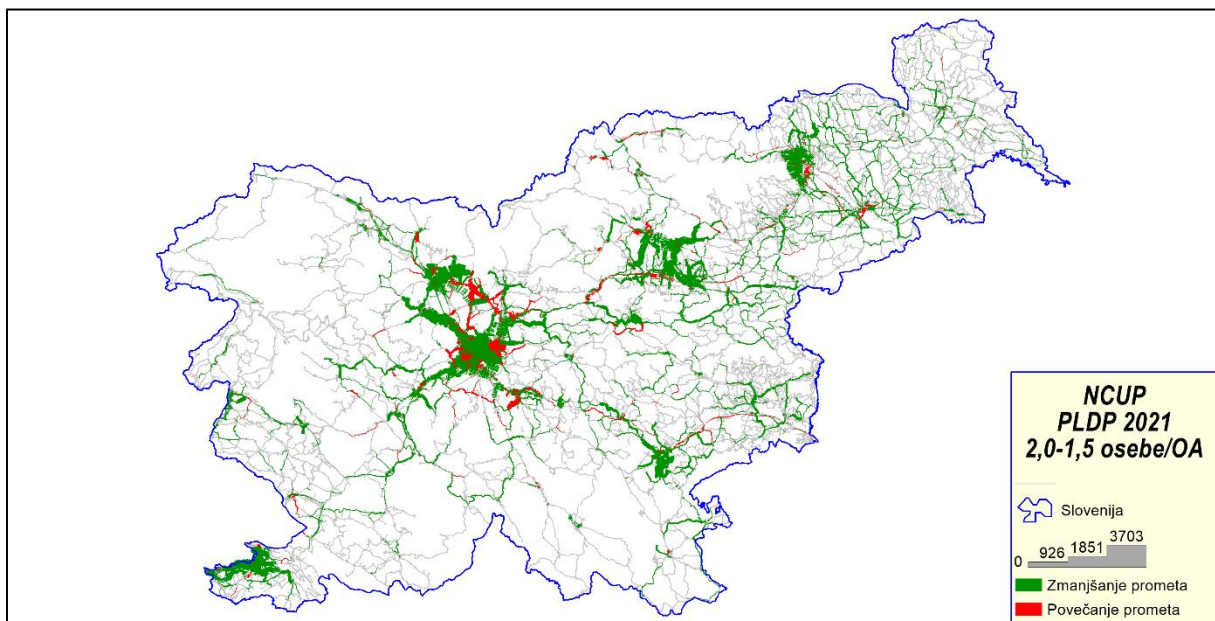
Iz Nacionalnega prometnega modela smo pridobili podatke o povprečnem letnem dnevnem številu osebnih vozil na slovenskem cestnem omrežju, ki so prikazani v spodnji tabeli.

Tabela 2: Število osebnih vozil/dan na Slovenskem cestnem omrežju, vir: Nacionalni prometni model, PLDP 2021

PLDP 2021	Notranji promet	Izvirno ↔ Ciljni	Tranzit	Skupaj
Osebna vozila	2.793.383	72.371	13.280	2.879.034

Če upoštevamo, da bi stopnjo zasedenosti osebnih vozil iz 1,5 osebe/vozilo povečali na 2 osebi/vozilo, to pomeni, da bi s povečanjem stopnje zasedenosti vozil iz trenutnih 2.879.034 vozil/dan, po tem imeli na omrežju 1.928.953 vozil/dan.

Prikaz števila vozil in zasičenost prometnega toka za celotno slovensko omrežje ter območje Ljubljanskega ringa je prikazano v prilogah. Priloge so izdelane z računalniškim orodjem PTV Visum, v katerem je uporabljen Nacionalni prometni model.

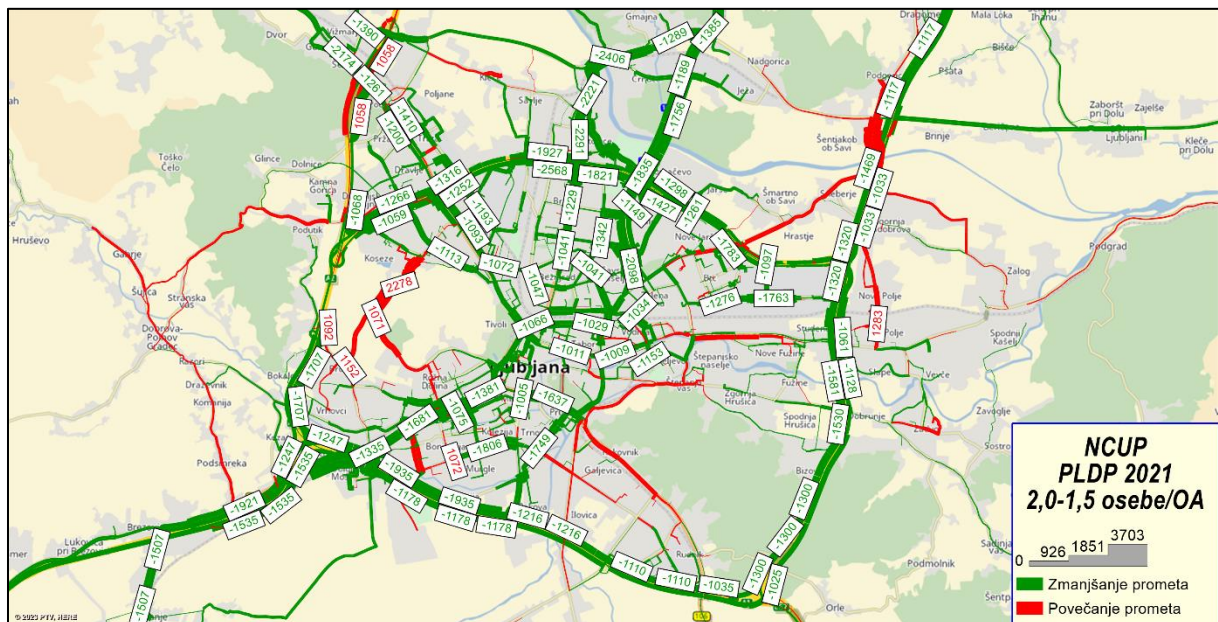
Slika 1: Grafični prikaz razlike v prometnih obremenitvah na območju Slovenije ob povečanju zasedenosti vozil iz 1,5 na 2 osebe/vozilo

3. ZAKLJUČEK

Analiza Vpliv povečanja zasedenosti osebnih vozil na gostoto prometa na avtocestah je izdelana z namenom, da ugotovimo za koliko bi se zmanjšalo število osebnih vozil na cestah v Sloveniji, če bi izvedli ukrep povečanja stopnje zasedenosti osebnih vozil iz trenutnih 1,49 oseb/vozilo na 2 osebi/vozilo.

Po podatkih iz Nacionalnega prometnega modela je na Slovenskem cestnem omrežju 2.879.034 osebnih vozil/dan. Če upoštevamo, da stopnjo zasedenosti osebnih vozil povečamo na 2 osebi/vozilo, bi to pomenilo, da bi imeli na Slovenskem cestnem omrežju 1.928.953 osebnih vozil/dan.

Ukrep povečanja zasedenosti vozil je eden od številnih ukrepov, ki bi vsekakor pripomogel k izboljšanju prometnih razmer na Slovenskih cestah. Izpostaviti je potrebno, da z zmanjšanjem števila vozil na omrežju tega ne vidimo takoj, saj se promet prerazporedi oziroma se spremenijo prometni tokovi.

Slika 2: Grafični prikaz razlike v prometnih obremenitvah na širšem ljubljanskem območju ob povečanju zasedenosti vozil iz 1,5 na 2 osebe/vozilo

4. PRILOGE

- PRILOGA 1:** PRIKAZ PROMETNIH OBREMENITEV NA OBMOČJU LJUBLJANE, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 1,5 OSEBE/VOZILO
- PRILOGA 2:** PRIKAZ PROMETNIH OBREMENITEV NA OBMOČJU LJUBLJANE, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 2 OSEBI/VOZILO
- PRILOGA 3:** PRIKAZ PROMETNIH OBREMENITEV V SLOVENIJI, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 1,5 OSEBE/VOZILO
- PRILOGA 4:** PRIKAZ PROMETNIH OBREMENITEV V SLOVENIJI, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 2 OSEBI/VOZILO
- PRILOGA 5:** PRIKAZ STOPNJE ZASIČENOSTI NA OBMOČJU LJUBLJANE, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 1,5 OSEBE/VOZILO
- PRILOGA 6:** PRIKAZ STOPNJE ZASIČENOSTI NA OBMOČJU LJUBLJANE, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 2 OSEBI/VOZILO
- PRILOGA 7:** PRIKAZ STOPNJE ZASIČENOSTI V SLOVENIJI, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 1,5 OSEBE/VOZILO
- PRILOGA 8:** PRIKAZ STOPNJE ZASIČENOSTI V SLOVENIJI, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 2 OSEBI/VOZILO

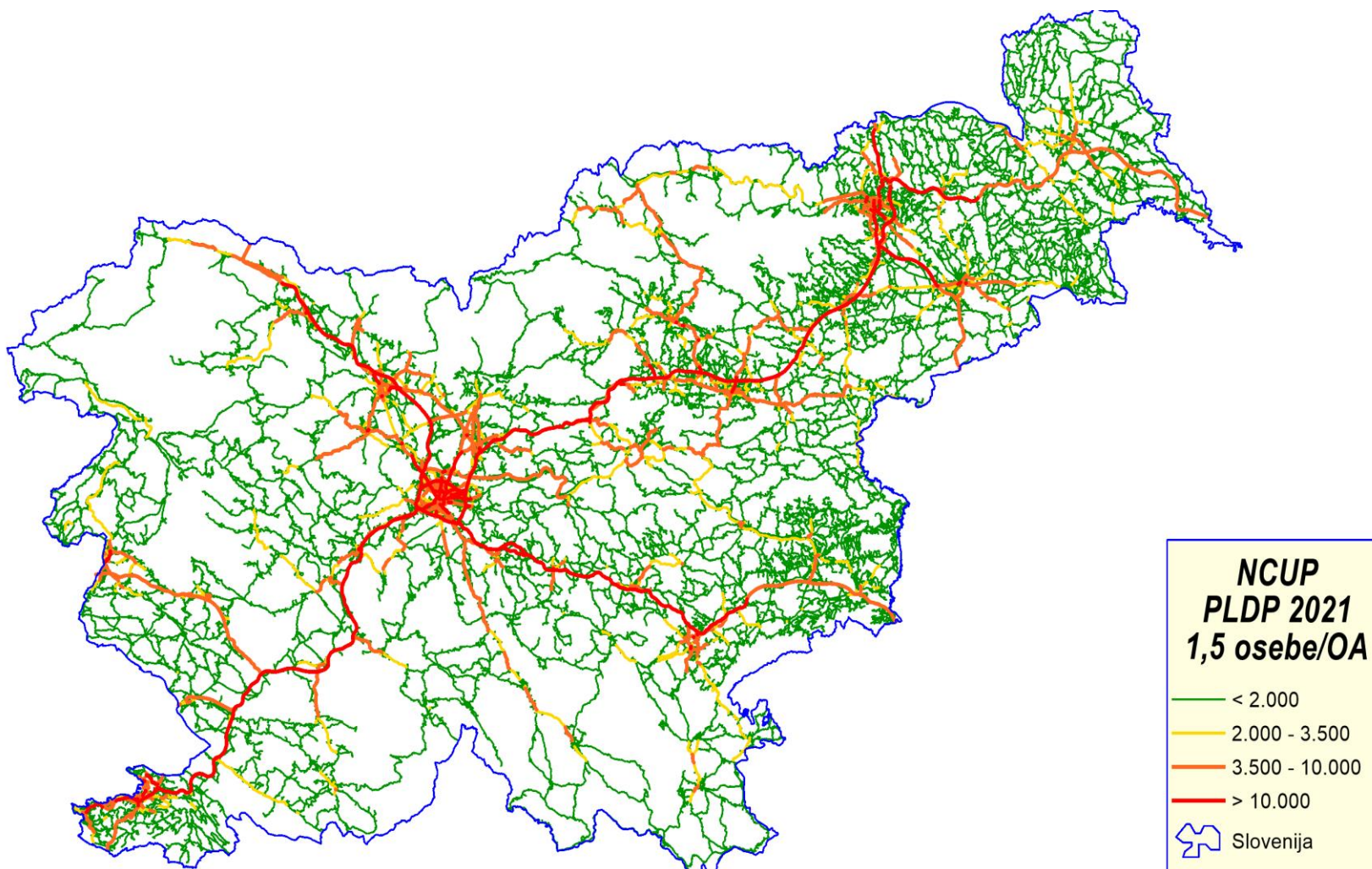
PRILOGA 1: PRIKAZ PROMETNIH OBREMENITEV NA OBMOČJU LJUBLJANE, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 1,5 OSEBE/VOZILO

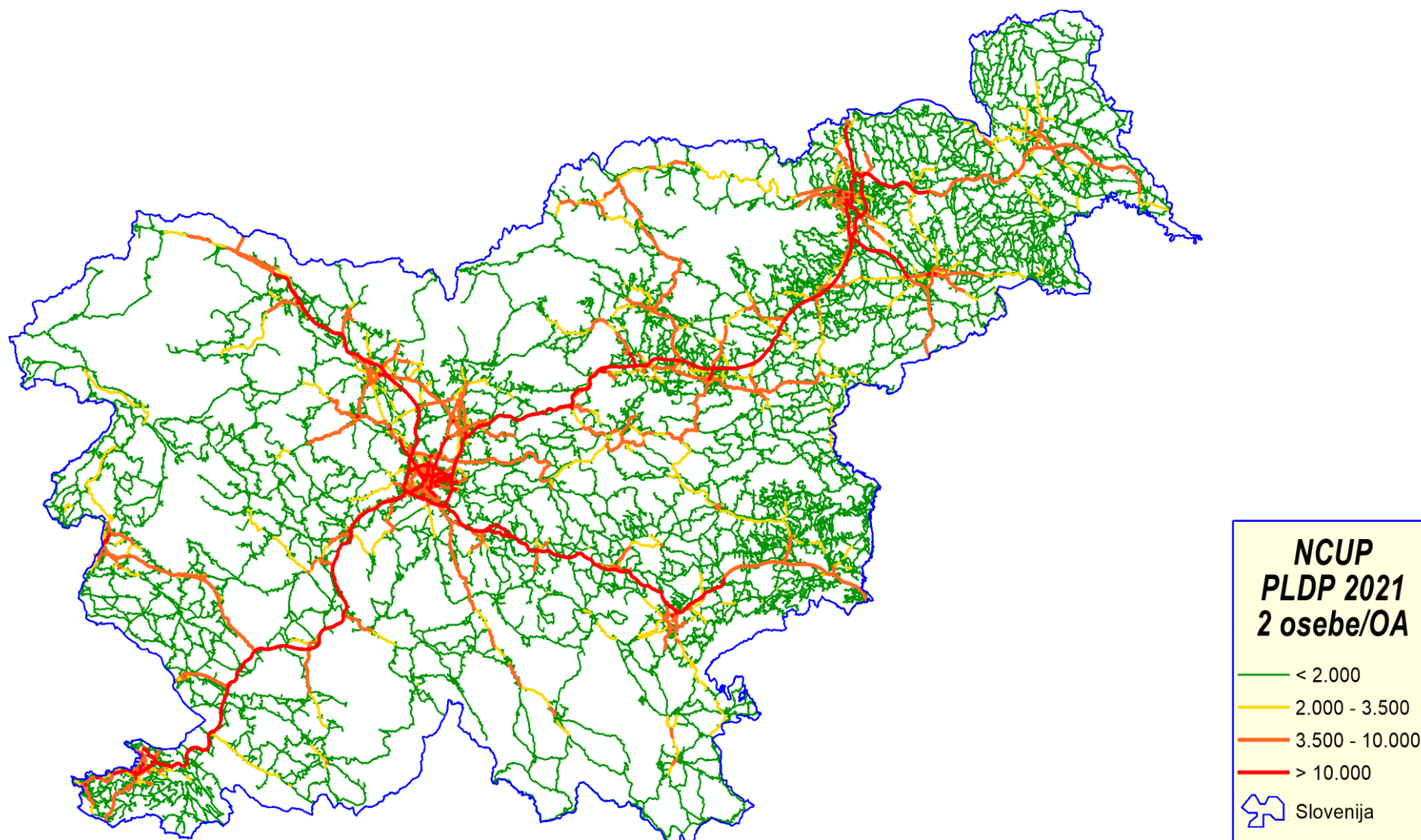
PRILOGA 2: PRIKAZ PROMETNIH OBREMENITEV NA OBMOČJU LJUBLJANE, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 2 OSEBI/VOZILO

PRILOGA 3: PRIKAZ PROMETNIH OBREMENITEV V SLOVENIJI, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 1,5 OSEBE/VOZILO

PRILOGA 4: PRIKAZ PROMETNIH OBREMENITEV V SLOVENIJI, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 2 OSEBI/VOZILO

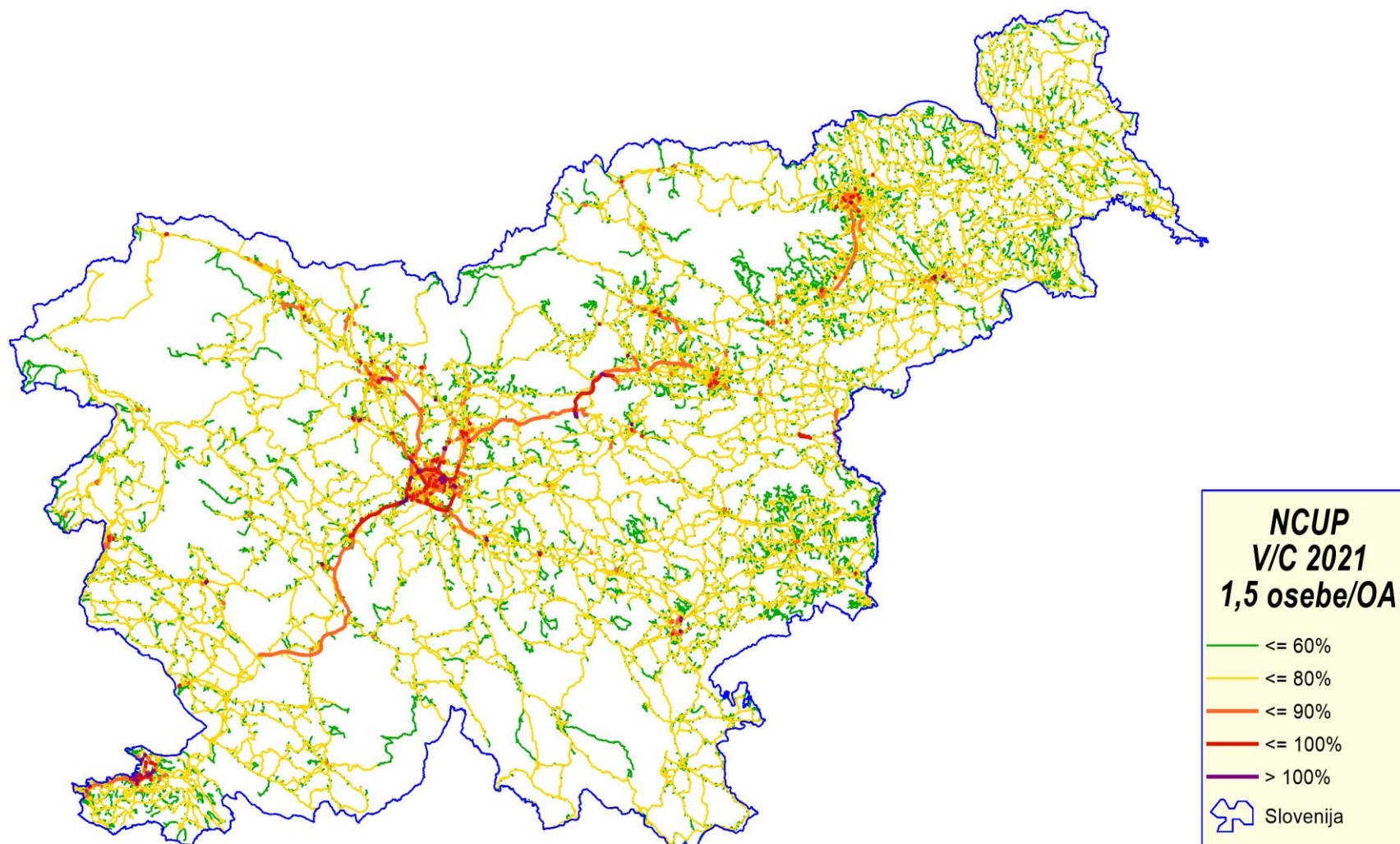
PRILOGA 5: PRIKAZ STOPNJE ZASIČENOSTI NA OBMOČJU LJUBLJANE, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 1,5 OSEBE/VOZILO

PRILOGA 6: PRIKAZ STOPNJE ZASIČENOSTI NA OBMOČJU LJUBLJANE, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 2 OSEBI/VOZILO

PRILOGA 7: PRIKAZ STOPNJE ZASIČENOSTI V SLOVENIJI, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 1,5 OSEBE/VOZILO

PRILOGA 8: PRIKAZ STOPNJE ZASIČENOSTI V SLOVENIJI, UPOŠTEVANA STOPNJA ZASEDENOSTI OSEBNIH VOZIL 2 OSEBI/VOZILO

